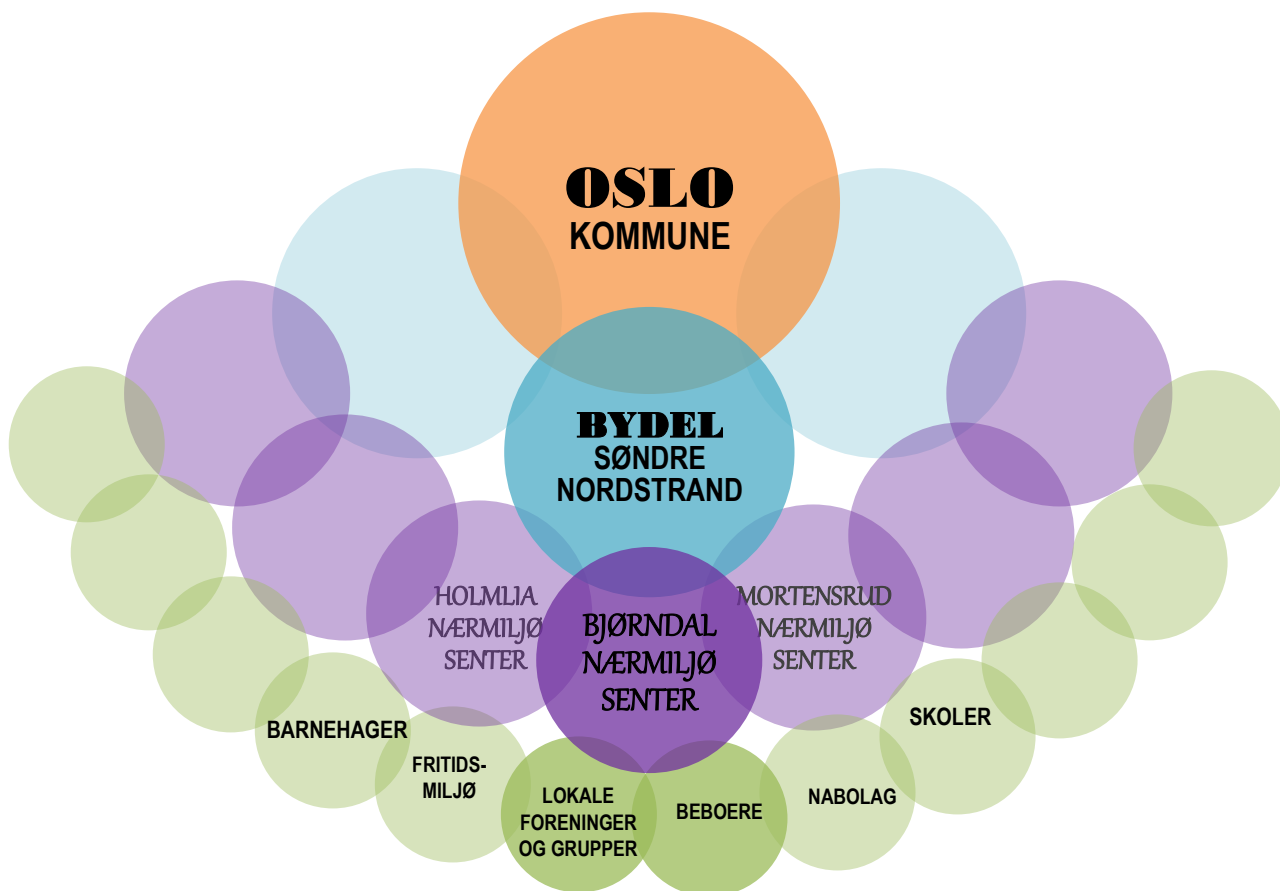

EN NY SAMARBEIDSPLOTTFORM SOM VIL SKAPE TRYGGE, AKTIVE OG ATTRAKTIVE NÆRMILJØER HVOR FOLK TRIVES OG ER STOLTE AV Å BO!

HVORDAN FUNGERER DETTE?

- Bydelen sikrer god kvalitet i delbydelene ved å etablere nærmiljøsentere som fanger opp lokale behov og utfordringer.
- Nærmiljøsentret blir hjertet i lokalsamfunnet. Et lokalt ressurscenter som sprer informasjon til beboerne og styrker samfunnsengasjement. En nøytral aktør som samarbeider med lokale foreninger og enkeltmennesker for å utvikle tilbud og tiltak som møter behov i nærmiljøet.
- Kommunikasjon mellom bydel og delbydel styrkes. Nærmiljøsentret inviterer lokale foreninger og grupper til lokale møter. Bydelen inviterer til møter mellom nærmiljøsentrene.
- Lavere driftskostnader og økt samarbeid ved at lokale organisasjoner og ev. bydelsadministrasjon samlokaliseres. Deler på ansatte, økonomiske ressurser og frivillige.

HVORFOR SATSE PÅ FRIVILLIGSENTRALEN SOM KOORDINATOR I ET NÆRMILJØSENTER?

- Kulturdepartementet bidrar med statsstøtte til drift av Frivilligsentraler. Deres visjon er at Frivilligsentralene skal være lokale kraftsentre. I Bydel Søndre Nordstrand er det to Frivilligsentraler. Deres daglige ledere tilhører et nasjonalt og byomfattende nettverk som sikrer erfaringsutveksling, økt kunnskap og tilegnelse av kompetanse som skal til for å utvikle gode nærmiljøer.

BAKGRUNN FOR ØNSKE OM NÆRMILJØSENTER

1. Lokal tilstand på Bjørndal

- Skoler og barnehager - mange barn som sliter sosialt, faglige og språklig.
- Mangel på ressurser og mangelfulle systemer/strukturer som sikrer hjelp på et tidlig stadium.
- Lav foreldreengasjement. Mange foreldre med minoritetsbakgrunn har store problemer med å følge opp barnas skolearbeid, delta på foreldremøter og følge opp utviklingssamtaler.
- FAU har erfart at lojalitetsprinsippet som omfatter ansatte i Oslo Kommune har skapt taushet og hindret foreldre i å få innsikt i skolens økonomiske situasjon og barnas mangelfulle hjelpetiltak.
- Rask befolkningsvekst og økt mangfold har bidratt til å skape et press i nærmiljøet.
- Få aktiviteter utenom idretten og menighetene etter at Bydel Søndre Nordstrand la ned juniorklubben og ungdomsklubben.
- Nedadgående spiral med fokus på budsjett fremfor kvalitet. På lang sikt vil dette få store kostnader for Bjørndal og Bydel Søndre Nordstrand for øvrig.

2. Behov / mål:

- *Bygge opp nye systemer/strukturer som på sikt kan skape et BSN hvor folk må lære seg måter å leve godt sammen i nabolag der man trives og samhandler til alles beste.*
- BSN må få oversikt over den reelle situasjonen i hvert område. Herunder: Bjørndal, Holmlia, Prinsdal og Holmlia. (Faktaorientert).
- For å lykkes med dette må vi tenke nytt. Det er behov for samarbeidsplattformer hvor man kan ha fakta- og løsningsorienterte dialogmøter med fokus på følgende:
 1. Skape en oversikt over reell situasjon i hvert område innen barnehage, skole, fritid og nabolag.
 2. Lage en tiltaksplan for hvordan vi skal håndtere utfordringene og hvem skal være ansvarlig for gjennomføring av ulike tiltak.
 3. Utvikling av like systemer og strukturer i hvert område kan være hensiktsmessig for å sikre erfaringsutveksling og god fremdrift.

3. Lokal samarbeidsplattform på Bjørndal – nærmiljøsentre – mulig modell for øvrige områder:

- Fysisk møteplass som brukes aktivt av hele befolkningen. Til både aktiviteter, møter og hjelpe/støttegrupper.
- Styrker kontakten, kunnskapen og forståelsen for hverandre ved at folk med ulik bakgrunn treffes gjennom felles interesser og samarbeider.
- Møter med nøkkelgrupper i befolkningen sikrer god kvalitet. Herunder Fritidsråd for lokale foreninger, Bomiljøråd for huseierforeninger, borettslag etc. og Foreldreråd for FAU ved skoler og barnehager.
- Kan brukes til meningsfulle oppdrag/arbeidstiltak for folk som er tilknyttet NAV og/eller ungdom som har droppet ut av skolen, samt eldre og uføre.
- Resultat etter langsiktig arbeid: et trygt, aktivt og attraktivt nærmiljø hvor folk trives og er stolte av å bo.

UTGANGSPUNKT FOR VIDERE ARBEID OG DIALOG

1. Kartlegging av delbydelene

Statistikk brukes for å danne et beslutningsgrunnlag:

- Befolkningsantall
- Antall barn og unge
- Antall eldre og voksne
- Prosentandel flerkulturell bakgrunn
- Inntektsnivå for ulike familietyper
- Utdanningsnivå.

2. Samarbeid og samhandlingsmuligheter

Mål:

- Oppfylle visjonen om det gode liv for alle i BSN
- Organisere folkehelse- og frivillighetsarbeidet
- Bedre samarbeidet mellom BSN og det frivillige organisasjons- og foreningsliv
- Samarbeid og samhandling skal gå så lett som mulig

Samhandlingsmuligheter:

De fleste aktivitetene som drives av frivillige er i vindu 4. Det er i vindu 2 og 3 som samhandlingen skjer – der BSN og frivilligheten trenger hverandre.

1. KOMMUNEN

Lovpålagte oppgaver.

For eksempel: Drifting av skole, aldershjem, barnevern, m.m.

2. KOMMUNEN I SAMARBEID MED FRIVILLIGE:

Frivillige bidrar i de lovpålagte oppgavene fordi at de har lyst. Virksomheten er ikke avhengig av de frivillige uten fortsetter hvis noen blir syk eller drar på ferie.

For eksempel: Frivillige har aktiviteter i eldresenteret, barnehage, skole, m.m.

3. FRIVILLIGE FORENINGER/ ORGANISASJONER I SAMARBEID MED KOMMUNEN

Ikke lovpålagte oppgaver som frivillige foreninger påtar seg for å skape gode bomiljøer i delbydelene. De trenger bistand av kommunen for å få det til. Kommunen ser behovet og bidrar.

For eksempel: drift av nærmiljøsentere, juniorklubber, ungdomsklubber, festivaler, m.m.

4. FRIVILLIGE

Drift av frivillige interesse-organisasjoner: Styrearbeid, utvikling av virksomhet, drift av aktiviteter og «kampsaker».

En kampsak kan f.eks. være: sportshall, bedre tilbud til eldre, m.m.

Dialog:

- **Hvilke tilbud bør hver delbydel/område ha for å kunne styrke integrering og skape aktive, attraktive og trygge bomiljø?**
 - Der foretas en kritisk vurdering av hvilke tiltak som vil ha størst effekt på delbydelenes bo- og oppvekstmiljø.
 - Bjørndal har eksempelvis en befolkning på 8412 innbyggere pr. 01.01.2015. I følge statistisk sentral byrå nærmer vi oss størrelsen på en mellomstor kommune. For å styrke integrering må vi ha tiltak som når store grupper av befolkningen.
- **Hvilke organisasjoner (o.l) kan arbeide intensjonelt med integrering og ha ansvar for gjennomføring av nevnte tilbud i hvert område?**
 - Kan eksisterende aktører benyttes?
 - Bør det etableres flere nøytrale organisasjon som kan ivareta behovene til sin respektive delbydel? (Modell: Bjørndal Frivilligsentral?).
- **Kan tilbudene utelukkende drives på frivillig basis eller trenger man lønnet personell?**
 - Interessebaserte aktiviteter kan stort sett drives på frivillig basis hvis man har tilgang på lokaler og utstyr, men kvaliteten blir langt høyere med en betalt leder. Ved interessebaserte aktiviteter kan dette gjerne være et lite honorar.
 - Lønnet personell er nødvendig for å styrke integrering og skape et godt bomiljø. Lønnet personell vil kunne motivere til frivillig innsats og koordinere innsatsen i lokalsamfunnet.
- **Bør organisasjoner og eventuelt bydelsadministrasjon samlokaliseres i et nærmiljøsenters?**
 - Lavere driftskostnader. Deler på utstyr, erfaringer, lokale, ansatte og frivillige.
 - En sentral og fast møteplass som skaper kontakt og trygghet.
 - Økt samarbeid innad en delbydel og mellom delbydelene.
 - Mulig å kvalitetssikre tilbud som imøtekommer behov i hver delbydel.
- **Kan og bør et nærmiljøsenters ha en nøytral koordinator som f.eks frivilligsentralen?**
 - En nøytral koordinator kan være nødvendig for å sikre rettferdig behandling av alle som ønsker å benytte nærmiljøsenters.
 - En nøytral posisjon vil gjøre det lettere å styrke samarbeidet mellom foreninger/organisasjoner med særinteresser.
- **Hva vil det koste å drifte et nærmiljøsenters?**
 - Ressurssidene til barne- og ungdomsorganisasjonen «Ungdom og Fritid» gir oss en pekepinn på hvilke driftskostnader vi kan forvente at nærmiljøsenters vil ha behov for å dekke.
 - Tar vi utgangspunkt i at nærmiljøsenters kan ha en lignende driftsmodell som ungdoms- og kulturhuset «City», så ser vi at et nærmiljøsenters vil måtte ha et driftsbudsjett på rundt kr. 2.700.000,-.
 - Inklusiv i ovennevnte sum ligger 3 stillinger i 100%, husleie, drift- og aktivitetskostnader, samt 1 årsverk med frigjorte lønnsmidler som gjør det mulig å leie inn kompetanse ved behov.
 - City har følgende ansatte i 100% stilling: driftskoordinator, teknisk ansvarlig og kulturkonsulent. Et nærmiljøsenters vil ha behov for tilsvarende stillinger.
 - City har også ansatte knyttet til prosjekter i tillegg til nevnte driftsramme.

- **Hvordan kan nybygging og drift av nærmiljøsentere finansieres?**
 - Kan Oslo Sør Satsingens investeringsmidler benyttes til nybygging?
 - Kan Oslo Kommune og Stat bidra med finansiering av et områdeløft for finansiering av nybygging?
 - Kan driftskostnader dekkes gjennom samlokalisering av bydelsadministrasjon (leier lokaler pr. 2015), eksisterende organisasjoner og nye tilbud?
 - Eksempelvis samlokalisering av idrettsklubber, junior/ungdomsklubber, eldresenteret, frivilligsentraler etc. Gjerne ved at nærmiljøsentret kobles til en flerbrukshall.
- **Hvem skal ha ansvar for å finansiere og utvikle nevnte tilbud?**
 - Oslo Kommune i samarbeid med Bydel Søndre Nordstrand (BSN), Stat og «nøkkelaktører» i nærmiljøene som f.eks. Frivilligsentraler.
 - Drift finansieres hovedsakelig via omorganisering og bruk av BSNs ordinære budsjett.
 - Nye tilbud i nærmiljøsentere kan finansieres via prosjektmidler – både interne og eksterne finansieringskilder.

3. Frivillige lag og foreninger

Lag og foreninger i hver delbydel kartlegges og deles inn i følgende hovedkategorier:

- Barne- og ungdomsforeninger
- Lag og foreninger for voksne
- Idrettsforeninger
- Politiske organisasjoner
- Religiøse organisasjoner

Lag og foreninger samlokaliseres i Nærmiljøsentere – ivaretar lokale behov

- Sikrer utviklingen av aktive og trygge bomiljøer i hver delbydel
- Samarbeid om felles utfordringer, behov, interesser

Lag og foreninger representeres i ulike råd – lokale behov ivaretas i et bydelsperspektiv

- BSN idrettsråd
- BSN frivillighetsråd (består av representanter for hvert nærmiljøsentere)
- BSN ungdomsråd
- BSN eldreråd?
- BSN Mangfoldsråd? (flyktinger, innvandrere, funksjonshemmede)

Kartlegging av tiltak som kan igangsettes/bør bedres for at det skal bli enklere å bli medlem eller frivillig i lag og organisasjoner i BSN:

- Årlige festivaler/messer - partnerskapsavtale – frivillige organisasjoner
- Kontaktinformasjon – årlig oppdatering til BSN
- Informasjonspakke til nye beboere – opplevelsesmuligheter og tilbud i BSN
- Ny informasjonsstruktur – plakater og infobeholdere på sentrale steder

4. Møteplasser

Behovet for samlingssteder i BSN er stadig økende. Arenaer for sosialt samvær, kulturaktiviteter og fysiske utfordringer blir etterspurt av alle generasjoner. Ønsket er lokaler i hver delbydel der lokalbefolkningen kan samles, samt utvalgte lokaliteter som favner hele bydelen.

For å bedre tilbudet på møteplasser for aktivitet og kultur-opplevelser, igangsettes følgende tiltak:

- Nærmiljøsentere i utvalgte delbydeler bygges – samlokaliserer eksisterende aktører og blir tilholdssted for nykommere
- Det lages en oversikt over samtlige møtelokaler som er tilgjengelige for utleie i BSN.
- BSN utreder mulighetene for et kultursenter med utendørscene i Hvervenbukta.

5. Økonomiske støttetiltak for frivillige lag og foreninger

Det bør legges vekt på forutsigbarhet og en fordelingsmodell som ivaretar samtlige delbydelers behov. Forslag:

3.1 BSNs direkte bidrag til enkeltorganisasjoner

BSN gir direkte støtte til og samarbeider med enkeltorganisasjoner som utfører viktige oppgaver på vegne av kommunen.

3.1.1 Frivilligsentraler – som f.eks er en nøytral koordinator i et nærmiljøsentere

3.1.2 Junior- og ungdomsklubber (lokalisert i nærmiljøsentere)

3.1.3 Eldresenter (lokalisert i nærmiljøsentere)

3.1.4 Gratis leie av hall (kan også knyttes til nærmiljøsentere med flerbrukshall)

3.2 Fond for kultur, idrett og annet frivillig arbeid

Midler deles ut til lag og foreninger med både barn og voksne. Midler fordeles i samarbeid mellom BSN og paraplyorganisasjonene: BSN Idrettsråd og BSN Frivillighetsråd (består av representanter for hvert nærmiljøsentere).

3.3 Idrettstilskudd

Fordeles iht. antall medlemmer og aktivitetshoder i samarbeid med BSN idrettsråd.

3.4 Tilskudd til barne – og ungdomsforeninger

Fordeles etter antall medlemmer inntil 19 år i samarbeid med BSN ungdomsråd.

For at de økonomiske rammene skal være mer forutsigbare, iverksettes følgende tiltak:

- Indeksregulering av tilskudd
- Økonomiske rammer skal reflektere folketallet og dekke behovene til ulike aldersgrupper i hver delbydel

- Partnerskapsavtaler mellom BSN og nøkkel-aktører i nærmiljøsentere for å nå felles mål. Avtalene er langsiktige. Innebærer at bl.a økonomi og tjenester er sikret i denne perioden. Vil medføre: forpliktelse, synergi, respekt, effektivitet/ressursutnyttelse/kvalitet og bedre felles arenaer.
- Link fra www.bydel-sondre-nordstrand.oslo.kommune.no og nærmiljøsentrenes nettsider til nasjonale støtteordninger. Dette vil gjøre det enklere å søke om midler fra andre kilder enn BSN.

6. Inkludering og integrering

Den nordiske frivilligheten er spesiell. Vi organiserer oss med styrer og frivillig engasjement på en annen måte enn det gjøres ellers i verden. Det medfører at det ikke alltid er like naturlig for flyktninger og innvandrere å oppsøke frivillige organisasjoner på egen hånd. I tillegg kan det være utfordrende for frivillige å tilrettelegge aktiviteter slik at alle kan delta på sine premisser. Herunder også funksjonshemmede.

Tiltak for å legge til rette for mangfold og integrering:

- Årlig velkomstpakke. Nye innbyggere blir kjent med tilbudene i BSNs delbydeler. Oversettes til ulike språk?
- Flyktingetjenesten og tjenester for funksjonshemmede kartlegger hvilke fritidsinteresser brukerne har og guider dem inn i frivillige organisasjoner hvis det er ønskelig.
- Bygninger som brukes av frivillige organisasjoner tilrettelegges slik at de blir tilgjengelig for mennesker med funksjonshemning.
- Frivillige organisasjoner fungerer som støttekontakter der mennesker med spesielle behov trenger ekstra støtte for å kunne delta i aktiviteter

7. Ungdom med i beslutningsprosesser

Ungdommene har mange viktige innspill på flere områder når man spør dem. Derfor må vi la dem komme inn i beslutningsprosesser og ta ansvar for egen aktivitet. Nittedals ungdommer har sagt f.eks følgende:

«Lederne i de frivillige organisasjonene må gi deg lyst til å fortsette, de må motivere, se progresjon og har variasjon i tilbudet. I tillegg mener ungdommen at det må finnes tilbud uansett nivå og at det må sørges for et godt miljø».